

Pričenjajo se spomladanske selitve dvoživk čez ceste

Sporočilo za medije

Ljubljana, 1. marec 2021

Deževno vreme v prihodnjih tednih bo vzpodbudilo spomladanske selitve dvoživk, ki pri tem lahko prečkajo tudi ceste, zato na številnih lokacijah v Sloveniji prihaja do množičnih povozov. V sodelovanju s številnimi deležniki so sodelavci projekta LIFE AMPHICON prvič pripravili letni pregled stanja dvoživk na cestah in izvedenih varstvenih ukrepih na državnem nivoju. Rezultati so predstavljeni v novičniku Regljač, kjer so zbrani tudi napotki za sezono spomladanskih selitev dvoživk, ki je pred vrati.

Novičnik Regljač je namenjen predstavitvi in letnemu pregledu aktivnosti na področju varstva dvoživk in njihovih habitatov, ki se izvajajo v Sloveniji. Pripravo prve številke Regljača je omogočil izredno pozitiven odziv in pripravljenost za sodelovanje številnih organizacij, društev, prostovoljcev in posameznikov.

Katja Pobiljšaj, Center za kartografijo favne in flore (CKFF): »V letu 2020 smo v projektu LIFE AMPHICON – Ohranjanje dvoživk in obnova njihovih habitatov v CKFF ustanovili Informacijski center za varstvo dvoživk in v sodelovanju s številnimi deležniki pripravili prvo številko Regljača. V letu 2020 se je po poročanjih koordinatorjev akcij prenašanja dvoživk čez ceste udeležilo več kot 500 prostovoljcev. Na 30 lokacijah, na skoraj 50 km cest, je bilo zabeleženih več kot 82.000 živih in povoženih dvoživk. Zato bi še posebej radi izpostavili ves trud in delo, ki ga prostovoljci vsako leto prispevajo za izvajanje akcij prenašanja dvoživk po vsej Sloveniji.«

Dvoživke se spomladi množično selijo predvsem v toplih deževnih večerih in nočnih urah, takoj po sončnem zahodu. Iz gozdov, kjer prezimujejo, se selijo na mrestišča, kjer se pariyo in odlagajo jajca. Pričetek spomladanskih selitev dvoživk je na različnih lokacijah po Sloveniji težko točno napovedati, saj je odvisen od lokalnih vremenskih razmer. Selitve se pričnejo, ko se nekaj dni zapored nočne temperature dvignejo nad 5 °C in je visoka zračna vlaga. Najbolj opazne ter množične selitve navadnih krastač in rjavih žab se običajno zgodijo v dveh do treh tednih. Druge vrste dvoživk s selitvijo pričnejo kasneje, selitev je časovno bolj razpršena in običajno traja več mesecev.

Dvoživkam na njihovi selitveni poti lahko pomaga prav vsak, tako da sodeluje pri lokalnih akcijah prenašanja dvoživk čez ceste. Vrsto let jih organizirajo tudi partnerji projekta LIFE AMPHICON v Kozjanskem parku in na Radenskem polju.

dr. Peter Verlič, župan Občine Grosuplje – vodilni partner projekta LIFE AMPHICON: »V Občini Grosuplje velik poudarek namenjamo trajnostnemu razvoju in varstvu narave. Že dolgo se zavedamo pomena ohranjanja dvoživk in njihovih habitatov. Na cestnem odseku med Velikim Mlačevim in Veliko Račno na območju Krajinskega parka Radensko polje bo zato letos že štirinajstič zapored potekala akcija »Pomagajmo žabicam čez ceste«. Kot vsako leto so v spomladanskem času postavljenečasne varovalne ograje, številni udeleženci akcije pa dvoživke vsak večer prenašajo čez ceste in jim tako omogočajo varno pot do mrestišč.«

Udeleženci akcij prenašanja dvoživk morajo upoštevati določila prometne varnosti, v letošnjem letu pa tudi aktualne ukrepe Vlade Republike Slovenije in priporočila NIJZ za preprečevanje širjenja okužbe z virusom COVID-19. Obvezna oprema za udeležbo so odsevni jopič, dobra svetilka, dovolj globoko vedro, v katerega se pri prenosu čez ceste odlagajo

dvoživke ter primerna oblačila in obutev glede na vremenske razmere. Voznike motornih vozil naprošamo, da na znanih lokacijah ustrezno prilagodijo hitrost vožnje, saj s tem povečajo varnost prostovoljcev na terenu in zmanjšajo število povoženih dvoživk.

Izvajanje akcij prenašanja dvoživk čez cesto in postavljanje začasnih varovalnih ograj v času spomladanskih selitev ni trajna rešitev za povoze dvoživk in tudi ne prepreči povozov v poletnem in jesenskem obdobju. Skladno z zastavljeno sistematično reševanja problematike povozov dvoživk na državnih cestah, načrtovanimi projekti in proračunskimi sredstvi zato Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI) načrtuje izvedbo ustreznih trajnih ukrepov na problematičnih odsekih. Osnovo za načrtovanje smiselnih in učinkovitih trajnih ukrepov za zaščito predstavljajo monitoringi dvoživk, ki se izvajajo v sklopu priprave projektne dokumentacije tudi na drugih projektih DRSI, ki obsežneje posegajo v problematične cestne odseke in tako omogočajo izvedbo potrebnih trajnih ukrepov za dvoživke.

V projektu LIFE AMPHICON bo DRSI vzpostavila podhode in trajne varovalne ograje na petih cestnih odsekih, ki se uvrščajo med najbolj kritične odseke z vidika povoza dvoživk v Sloveniji. Poleg številčnosti tamkajšnjih populacij dvoživk se namreč ti odseki nahajajo v treh zavarovanih območjih in sicer dveh območjih Natura 2000, ki sta hkrati zavarovana tudi kot krajinska parka (Ljubljansko barje in Radensko polje – Viršnica), ter v regionalnem parku Kozjanski park.

Več informacij o projektu je dostopnih na <https://www.lifeamphicon.eu>, dodatne informacije o dvoživkah pa lahko najdete na spletni strani Informacijskega centra za varstvo dvoživk Slovenije – <http://www.ckff.si/icvds/>.

Kontakt za medije:

Katja Pobiljšaj, Center za kartografijo favne in flore (katja.pobiljsaj@ckff.si, 041 520 963)

Tadeja Smolej, Center za kartografijo favne in flore (info.varstvodvozivk@ckff.si, 064 229 577)

